

LIDINGÖ STAD

HANDLÄGGARE
Yvonne Olow

TEL DIREKT
08-731 32 61

DATUM
2017-03-27

DNR
TFN/2017:37

Särredovisning 2016

Vatten och avlopp

Förvaltningsberättelse

Uppdrag

Vatten- och avloppsverksamhetens uppgift är att tillgodose efterfrågade vatten- och avloppstjänster av god kvalitet. I verksamheten ingår att förnya och underhålla den allmänna VA-anläggningen.

Dricksvatten köps in från Stockholm Vatten och avloppsvatten transporteras till Käppalaverket för rening. Verksamheten är avgiftsfinansierad genom en av kommunfullmäktige antagen taxa.

Dagvattenhantering är en prioriterad verksamhet, där vi har en långsiktig planering för att utveckla denna hantering. Styrdokument är dagvattenpolicy och dagvattenplan.

Verksamhetsidé

Med moderna och kostnadseffektiva metoder se till att Lidingöborna alltid har tillgång till rent vatten och en väl fungerande avloppshantering.

Året som gått

Förnyelse av VA-ledningar

Lidingö stad förvaltar cirka 39 mil spill- och dagvattenledningar samt 21 mil dricksvattenledningar, exklusive kommunala servisledningar. För att upprätthålla ett stabilt VA-ledningsnät pågår ett ständigt förnyelsearbete. En tidigare beräkning av förnyelsetakten visade att spill- och dagvattensystemet skulle vara utbytt om cirka 270 år. Målet sedan budget 2015 är att höja förnyelsetakten för spill- och dagvattensystemet till 135 år. De senaste tre åren har motsvarande takt varit högre än uppställt mål, cirka 100 år vilket borgar för en trygg VA-försörjning för kommande generationer. Det senaste året har många insatser med så kallad relining utförts, där nya ledningar har förlagts inuti de gamla.

Tillskottsvatten i spillvattenledningarna

Arbetet med felkopplingar och inläckage till avloppsledningarna fortgår. Målet är att minska mängden oönskat tillskottsvatten och därmed minska stadens löpande utgifter och minska miljöbelastningen.

Under hösten startades ett projekt att ta reda på vilka mängder tillskottsvatten som respektive sänke till Käppalaverket tar emot. Därmed har vi också skapat en ”nollpunkt” att mäta mot kommande år för att se effekterna av de olika insatser som kommer att göras.

Nu börjar arbetet uppströms från ett sänke i taget för att lokalisera vilka områden som bidrar med vad och därmed börja ringa in vilka fastigheter det är som av någon anledning läcker rent vatten i spillvattenledningen. Ibland kan det också handla om att det är stadens ledningar och/eller brunnar som behöver åtgärdas alternativt nyanläggas. Det är ett långsiktigt arbete som kommer att ge resultat inom några år.

Dagvatten

Dialog förs kontinuerligt om hur öppna dagvattenlösningar som diken ska kunna samverka på bästa sätt med ledningsnätet. Ett exempel är den planerade ombyggnaden av Kyrkstråket, här kommer dagvatten att renas och fördröjas lokalt innan det når ledningssystemet.

Tryckstegringar, vattentorn och pumpstationer

Under hösten har Sweco genomfört en inventering av styr- och övervakningsutrustning i spillvattenstationer, tryckstegringar och vattentorn, totalt 50 anläggningar. Ambitionen är att införa ett enhetligt IT-system för styrning och övervakning. Detaljprojektering och upphandling kommer att genomföras under 2017.

Måluppföljning

3. Lidingö stad har en så liten miljöpåverkan som möjligt och ger Lidingöborna förutsättningar för kloka miljöval

Nämndens verksamhetsmål	Måluppfyllelse	Kommentar
3.5 Minska miljöpåverkan på kustvatten, sjöar och vattendrag	Utmärkt	Målet är uppnått vad avser andel hårdgjord yta ansluten till reningsanläggning.

5. Lidingö stad hushåller effektivt med skattebetalarnas pengar

Nämndens verksamhetsmål	Måluppfyllelse	Kommentar
5.2 Infrastrukturen för vatten och avlopp skall säkerställa rent vatten och ett kostnadseffektivt och väl fungerande avloppssystem	God	Målet är uppnått angående kvalitet på dricksvattnet och förnysetakten för VA-ledningar medan ingen anläggning för dagvatten har anlagts under året.

Årets resultat

Va-verksamheten redovisar ett positivt resultat för 2016 på 1,5 mnkr jämfört med ett budgeterat resultat på 0,5 mnkr.

Principerna för redovisning av över- och underskott i va-verksamheten är att årets resultat i verksamheten elimineras mot tidigare års ”fonderade över- eller underskott” och redovisas som fordran eller skuld på abonnenterna i balansräkningen. Årets resultat i resultaträkningen blir därmed 0 kr.

Efter 2015 års bokslut uppgick skulden på abonnenterna till 1,2 mnkr. I och med årets överskott på 1,5 mnkr uppgår skulden till 2,7 mnkr.

Intäkter

Anläggningsavgifterna periodiseras för att möta framtida kostnader i form av avskrivningar på anläggningstillgångar. Under året har därför 1,2 mnkr (1/35 av de anläggningsavgifter som kommit in sedan 2008) bokats som intäkt på 2016 jämfört med 8,9 mnkr som kommit in under året.

Intäkterna från bruksavgifterna visar ett överskott på 0,6 mnkr jämfört med budget. Avgifterna i taxan var oförändrade jämfört med året innan. Förbrukningen kan variera en del mellan åren, mycket beroende på hur varm sommaren är och hur mycket bevattning som därmed behövs i trädgårdar och parker.

Kostnader

Avgiften till Käppalaförbundet har minskat med 3,1 mnkr jämfört med budget. Däremot blev kostnaderna för driftentreprenaden cirka 1,6 mnkr högre än budgeterat.

Två större ersättningar för översvämningsskador, från sommaren med störtregn 2014, har utbetalats under året på totalt 2,2 mnkr, vilket inte var budgeterat.

Finansiella kostnader på 0,1 mnkr belastar vatten och avlopp beroende på att snitträntan på stadens lån nu är mycket låg, budgeten låg på 1,5 mnkr.

Organisation

Inom va-verksamheten ansvarar en förvaltare för vatten och avlopp för drift- och underhållsentreprenaden och två va-ingenjörer ansvarar för nya projekt samt dagvatten- och taxefrågor. Dessutom sköts flera uppgifter av enhet ekonomi och kundstöd, till exempel ekonomi, kommunikation, kundtjänst, debitering av va-avgifter, diarie och arkiv.

Alla större arbeten utförs idag av entreprenör. Drift- och underhållsarbeten av va-ledningar, vattentorn, tryckstegring och pumpstationer är även utlagda på entreprenör. Av en total entreprenadkostnad på 26,1 mnkr uppgår avgiften till Käppalaförbundet till 16,0 mnkr medan 10,1 mnkr avser kostnader för drift- och underhållsentreprenaden för va-anläggningar.

Va-taxan

Taxa för den allmänna vatten och avloppsanläggningen, F43 2014, är antagen av kommunfullmäktige den 24 november 2014 och gällande från den 1 januari 2015.

För fastigheter som ligger inom verksamhetsområdet för stadens allmänna vatten- och avloppsanläggning ska fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig betala avgifter till staden enligt denna taxa. Avgifterna ska täcka kostnaderna för anläggningen.

Avgifterna utgörs av dels anläggningsavgifter (engångsavgifter), dels bruksavgifter (periodiska avgifter). Alla avgifter i denna taxa är inklusive mervärdeskatt (moms 25 %).

Anläggningsavgifter

- Grundavgift per fastighet, 19 013 kr
- Tomtyteavgift per kvm tomtyta, 64 kr
fördelad på avgiftsändamålen: vatten 30 %, spillvatten 50 % och dagvatten från fastighet 20 %
- Byggnadsyteavgift per BYE (byggnadsyteenhet), 55 500 kr
fördelad på avgiftsändamålen: vatten 30 %, spillvatten 50 % och dagvatten från gata 20 %
- Avgift för allmän platsmark per kvm, 37,50 kr

Bruksavgifter

- Mätaravgift per mätpunkt och år, 880 kr
- Vattenavgift per kbm dricksvatten, 14,50 kr
fördelad på avgiftsändamålen: vatten 50 % och spillvatten 50 %
- Fastighetsavgift per bostadsfastighet avseende småhus (vid högst två BYE), 1 200 kr eller avseende flerbostadshus (vid minst tre BYE), 647 kr + 262 kr per BYE eller avseende industri- och servicefastighet, beräkning utifrån tomtyta.
- Avgift för allmän platsmark per kvm, 1,86 kr

Årets investeringar

Nr	Benämning	Bokslut 2016	Budget 2016	Avvikelse
1	Lokala ledningar och serviser	4,8	3,0	-1,8
2	Förnyelse av pumpstationer	2,1	3,5	1,4
3	Förnyelse av VA-ledningar	20,9	24,4	3,5
4	Reningsanläggning för dagvatten i inre Kyrkviken	0,3	21,4	21,1
5	Upprustning av reningsanläggningar för dagvatten	0,0	1,4	1,4
Summa		28,1	53,7	25,6

1. Lokala ledningar och serviser

För att åtgärda och förebygga eftersläpande vattenmätarbyten orsakat av felande servisventiler har alla servisventiler i Sticklinge inventerats och åtgärder påbörjats för att byta ut de ventiler som är trasiga.

2. Förnyelse av pumpstationer

Under året har två inventeringsuppdrag avseende återströmningsskydd för spillvattenpumpstationer samt en inventering av styr- och övervakningssystem för samtliga anläggningar påbörjats. Den senare avslutades vid årsskiftet.

3. Förnyelse av VA-ledningar

Ett flertal projekt har projekterats under året men utförandet sker 2017. Vid Lerduvestigen har ledningar bytts ut och kompletterats med dagvattenledningar. I övrigt har reliningar av VA-ledningar utförts på flera ställen.

4. Reningsanläggning för dagvatten i inre Kyrkviken

Detaljplanen för Inre Kyrkviken och dess dagvattendammar är under upprättande och ska ställas ut under 2017. Förstudien för dammarna blev klar vid årsskiftet. Arbetet med gestaltungsprogram pågår och revidering av miljökonsekvensbeskrivningen startar vid årsskiftet 2016/2017.

5. Upprustning av befintliga reningsanläggningar för dagvatten

Ingen upprustning har skett under 2016.

Nyckeltal

Beskrivning	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Vattendistribution			
Inköpt mängd i miljoner kubikmeter	3,58	3,74	3,42
Försåld mängd i miljoner kubikmeter	3,04	2,92	2,99
Kostnad i kr/m ³ levererat och renat vatten	16:64	16:76	17:19
Intäkt i kr/m ³ levererat och renat vatten	16:55	17:52	15:73
Antal vattenmätare	7 500	7 475	7 472
Kostnad/mätare (inkl. avläsn. och debitering)	232:-	178:-	185:-
Drift och underhåll VA-anläggningar			
Vattenledningar i meter	211 811	211 942	206 419
Kostnad i kr per meter vattenledning	11:33	9:76	21:36
Avlopps- och dagvattenledning i meter *)	388 467	289 995	359 307
Kostnad i kr/m avlopps- och dagvattenledning	4:86	6:06	5:12
Antal brandposter	1 063	1 062	1 062
Kostnad per brandpost	68:-	266:-	185:-
Antal avloppspumpstationer (inkl. dagvatten)	46	45	44
Kostnad per avloppspumpstation	62 478:-	41 956:-	57 841:-
Antal vattentorn	3	3	3
Kostnad per vattentorn	187 667:-	122 333:-	173 333:-
Antal dagvattendammar	6	6	6
Kostnad per damm	111 333:-	0:-	3 167:-
Antal tryckstegringsstationer	3	3	3
Kostnad per tryckstegringsstation	234 667:-	189 333:-	200 667:-

*) Från och med budget 2016 används ett nytt system för att räkna fram antal meter ledningar, vilket ger ett bättre värde.

Resultaträkning

(mnkr)

	Not	Utfall 2016	Utfall 2015	Budget 2016
Verksamhetens intäkter	1	52,1	51,2	51,1
Verksamhetens kostnader	2	-46,6	-45,2	-45,2
Avskrivningar	3	-4,0	-3,6	-3,9
Verksamhetens nettokostnader		1,5	2,4	2,0
Finansiella intäkter	4	0,1	0,0	0,0
Finansiella kostnader	5	-0,1	-0,1	-1,5
Årets resultat före justering av fordran på va-abonnenterna		1,5	2,3	0,5
Ökning av skuld på va-abonnenterna *)	6	-1,5	-2,3	-0,5
Årets resultat efter justering av fordran på va-abonnenterna		0,0	0,0	0,0

*) Från och med år 2008 redovisas uttag från abonnenterna som inte nyttjats som en skuld till abonnenterna i stället för som eget kapital i stadens balansräkning.

Balansräkning (mnkr)

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader, mark och anläggningar	7	163,0	138,6
Maskiner och inventarier	8	-	0,1
Summa		163,0	138,7
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		6,7	4,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	5,5	5,5
Fordran på va-abonenterna	10	-	-
Summa		12,2	10,3
SUMMA TILLGÅNGAR		175,2	149,0
SKULDER			
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Lån från staden	11	142,5	126,4
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		6,4	1,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	29,0	22,0
Skuld till va-abonenterna	10	-2,7	-1,2
Summa		32,7	22,6
SUMMA SKULDER		175,2	149,0

Noter till resultat- och balansräkning (mnkr)

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning. Principerna överensstämmer med Lidingö stads redovisningsprinciper.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Till och med år 2007 redovisades uttag från abonnenterna som ej nyttjats (överskott) som eget kapital i stadens balansräkning. Från år 2008 redovisas i stället motsvarande belopp som skuld till va-abonenterna. I det fall uttaget från abonnenterna ej täcker kostnaderna redovisas en fordran på abonnenterna.

För att erhålla en bättre matchning av intäkter och kostnader periodiseras anslutningsavgifter från och med år 2008 över 35 år.

Not 1

Verksamhetens intäkter	2016	2015
Brukningsavgifter	47,1	49,2
Anslutningsavgifter 1)	1,2	0,4
Övriga intäkter	3,8	1,6
Summa	52,1	51,2

1) Inkomster från nya anslutningsavgifter uppgick under året till 8,9 mnkr (2,6 mnkr). Av årets och de senaste fem årens anslutningsavgifter intäktfördes 1,2 mnkr. Resterande belopp redovisas som förutbetalda intäkter, se not 12. Principen att periodisera anslutningsavgifter infördes 2008.

Not 2

Verksamhetens kostnader	2016	2015
Arbetskraft	2,1	1,4
Varor och material	7,9	8,2
Entreprenad och köp av verksamhet	26,1	26,1
Tjänster och avgifter 1)	10,5	9,5
Summa	46,6	45,2

1) I tjänster och avgifter ingår 4,3 mnkr (4,2 mnkr) i kostnader som är gemensamma för tekniska förvaltningen, såsom förvaltningsledning, lokalhyror, stadens centrala administration, förvaltningsövergripande utredningar, it-stöd, upphandlingsstöd, ekonomiadministration, kundtjänst, registrator, arkiv, kontorsmaterial m m. Kostnaderna har fördelats utifrån nyttjandegrad.

Not 3

Avskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:	År	År
Vatten- och avloppsledningar	50	50
Va-anläggningar, t ex vattentorn och pumpstationer	26	26
Maskiner och inventarier	10-20	10-20
Årets avskrivningar fördelas på:	2016	2015
Immateriella tillgångar	0,2	-
Byggnader och tekniska anläggningar	3,7	3,2
Maskiner och inventarier	0,1	0,4
Summa	4,0	3,6

Not 4

Finansiella intäkter

	2016	2015
Dröjsmålsränteintäkter	0,1	-

Not 5

Finansiella kostnader

	2016	2015
Ränta på långfristigt lån från staden	0,1	0,1

Ränta på lån från staden har beräknats utifrån genomsnittlig ränta på stadens låneskuld (0,07 procent).

Not 6

Minskning/ökning av skuld på va-abonenterna

	2016	2015
Årets resultat minskar/ökar skulden på va-abonenterna	-1,5	-2,3

Per 2016-12-31 redovisas en skuld till abonnenterna på 2,7 mnkr.

Not 7

Byggnader, mark och anläggningar

Anskaffningsvärden

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	234,6	209,1
Årets investeringar	28,1	25,5
Utgående balans	262,7	234,6

Akkumulerade avskrivningar

Ingående balans	-96,0	-92,8
Årets avskrivningar	-3,7	-3,2
Utgående balans	-99,7	-96,0

Bokfört värde

	163,0	138,6
--	--------------	--------------

Not 8

Maskiner och inventarier	2016-12-31	2015-12-31
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	3,1	2,8
Årets investeringar	-	0,3
Utgående balans	3,1	3,1
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-3,0	-2,6
Årets avskrivningar	-0,1	-0,4
Utgående balans	-3,1	-3,0
<i>Bokfört värde</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>

Not 9

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna bruksavgifter	5,5	5,5

Not 10

Skuld till/fordran på va-abonenterna	2016-12-31	2015-12-31
Skuld till/fordran på va-abonenterna	-2,7	-1,2

Fordran på va-abonenterna den 31 december 2015 har i och med årets positiva resultat på 1,5 mnkr ökat skulden till va-abonenterna till 2,7 mnkr.

Not 11

Lån från staden	2016-12-31	2015-12-31
Lån från staden	142,5	126,4

Ränta på lån från staden har beräknats utifrån genomsnittlig ränta på stadens låneskuld (0,07 procent).

Not 12

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter 1)	28,3	20,6
Upplupna kostnader för inköp av distributionsvatten	0,7	1,4
Summa	29,0	22,0

1) Anslutningsavgifterna ska täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät och direkta kostnader i samband med anslutning. Den del av anslutningsavgiften som motsvarar de direkta kostnaderna intäktsförs år 1 och resterande belopp periodiseras på 35 år.